

S. Sayısı : 9

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/395)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1135, 6/2547

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 7.VII. 1948 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısı ile gerekçe ve ilişkilerinin bağlı olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Hasan Saka

Gerekçe

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde aşağıda yazılı olduğu üzere değişiklik yapılmasına lüzum hâsıl olmuştur.

Genel Müdürlüğün gelir bütçesini teşkil eden bilet ve bagaj hasılatı şimdiye kadar %5 komisyon ücreti verilmek suretiyle bir acenta tarafından toplanarak teslim alınmakta iken 17 Mayıs 1948 tarihinden itibaren bu gelirin en çok hareket merkezi olan Ankara, İstanbul ve İzmir'de bilet satış işinin idare tarafından yapılması kararlaştırılmıştır.

1. 1947 yılında 19 meydanda (2 519 928) liralık bilet satılmış ve bunun (580 571) lirası Ankara, (857 018) lirası İstanbul, (273 285) lirası da İzmir'e ait olup toplamı (1 710 874) liraya bağlı olan bu gelir için %5 hesabıyla 85 543 lira 70 kuruş komisyon verilmiş bulunmaktadır.

1948 yılında da aynı miktarın toplanacağı nazarı dikkate alınarak Ankara, İstanbul ve İzmir'de 4 ay zarfında toplanan bilet bedeli 300 000 lira olup (1 710 874) liradan çıkarıldığı takdirde geriye kalan (1 410 874) lira idare tarafından toplanacağından bu gelire isabet eden %5 komisyon ücretinden (70 544) lira tasarruf edilmiş olacağı anlaşılmaktadır.

Bu gelirin uçak seferlerinin inkişafında daha fazla olacağı ve dolayısıyla komisyon ücretinden de o nispette fazla tasarruf edileceği düşünülmektedir.

Yukarda adları yazılı 3 mahalde açılacak olan bilet satış bürolarında çalıştırılmak üzere 7 memur ve 3 hizmetliye, kira bedeline, döşeme ve demirbaş, basılı kâğıt ve defterler, posta telgraf, telefon tesis ve mükâleme, ısıtma, aydınlatma, öteberi giderleri için bir harcama yapılmasına zaruret vardır.

Bunlardan memur ve hizmetlilere ait ücretler, bütçede mevcut (Geçici hizmetliler ücreti) bölümündeki tasarruflarla sağlanacak, keza döşeme ve demirbaş, ısıtma, aydınlatma, öteberi giderleri de aynı suretle bütçe ödeneklerinden temin edilecektir.

Ancak, büroların kira bedelleri karşılığı olan (10 000), posta telgraf ücretleri için (1 500), telefon tesis ve mükâleme masrafları olarak Van, Bursa, Gaziantep, ve Malatya hava meydanlarının şehirle irtibatlarını temin için yapılacak tesisat ve mükâleme bedelleri de dâhil olmak üzere

(10 000), basılı kâğıt ve defterleri için (5 000) liralık ek ödenek alınmasına zaruret hâsıl olmuştur.

Bu ödeneklerin toplamı olan (26 500) lira bilet satış komisyon ücretlerinin ödeneceği 19 neu bölümden tenzil etmek suretiyle karşılanmıştır.

Büroların ihtiyaçları dışında olmak üzere,

2. İngiliz kredisinden alınan ve Yeşilköy Meydanında depo edilmiş bulunan hangar ve yangın arabalarının lüzum görülecek diğer meydanlara nakli zarureti karşısında taşıma giderleri için (10 000) ve 1943 yılında Afyon Meydanında inşa ettirilen pist inşaatından dolayı mütaahhidin sözleşme harici istediği (500 000) liralık fiyat farkı dolayısıyla mütaahhit tarafından açılan ve bütçenin tanzimi sırasında umulmayan dâvanın takibi dolayısıyla tutulacak iki avukat emrine ödenmek üzere de keza (10 000) liraya ihtiyaç vardır.

Mezkûr (20 000) lira da depolarda mevcut 73, 91 oktanlık uçak benzinlerinin kullanmakta olan 100 oktanlık benzinlerle karıştırılmasından işletme masraflarında elde edilecek tasarrufla karşılanacaktır.

İlişik Aktarma Kanunu tasarısı yukarıya arz edilen sebeplere binaen hazırlanarak sunulmuştur.

Bütçe Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/395

Karar No. 14

29. XI. 1948

Yüksek Başkanlığa

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanıp Başkanlığın 6/2547 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Komisyonumuza havale buyurulmakla Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü ile bu idare Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Tasarı ile Genel Müdürlük 1948 yılı bütçesinin türlü tertipleri arasında (46 500) liralık aktarma yapılması sağlanmak istenilmektedir.

Aktarma istenilen bölümlere ait hizmet ve ihtiyaçlar Komisyonumuzda yeniden incelenmiş ve bunun neticesinde :

a) Basılı kâğıt ve defter bölümündeki bütçe ödeneğinden halen idare elinde harcanmamış (2 579) lira bulunduğu, yurt dışı bazı seferlerin açılması halinde tedariki zaruri görülen matbu evrak için istenilen bu aktarmaya bu seferlere başlanmadığından lüzum kalmadığı anlaşılarak bu miktar tasarıdan çıkarılmıştır.

b) Bazı meydanların şehirle ittisalini temin etmek üzere tesis edilecek telefon postaları için istenilen (10 000) liraya da, yıl sonuna kadar bu paranın harcanmasına imkân görülmediğinden, lüzum kalmadığı anlaşılarak aktarmadan çıkarılmıştır.

c) Taşıma giderleri için istenilen (10 000) liranın bilâhara yapılan katî hesaba göre (8 000) lira ile görülmesi mümkün görüldüğünden istenilen ödenek bu miktara indirilmiştir.

d) Afyon meydanının inşasına mütaallik mahkemeye intikal eden bir ihtilâfın mahkeme giderleri için istenilen (10 000) liranın da esas bölümde mevcut ödeneğe (6 000) lira ilâvesiyle temini mümkün görüldüğünden bu bölüme yapılan aktarma da bu miktara indirilmiştir.

Arzedilen değişikliklere mütenazır olarak karşılıklarda da gerekli indirmeler yapılmış ve aktarma yekûnu (25 500) lira olarak kabul edilmiştir.

Bu esaslar dairesinde yeniden tanzim edilen tasarı ve cetvel Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Bu rapor Sözcüsü	Kâtip
Mardin	Izmir	Ankara
R. Erten	S. Dikmen	F. Öymen
Ankara	Aydın	Diyarbakır
C. Gölet	Gl. R. Alpman	Ş. Uluğ

İsparta	Istanbul	Izmir
K. Turan	Dr. A. Adıvar	M. Brisel
Kastamonu	Kocaeli	Malatya
T. Coşkan	Dr. F. Ş. Bürge	M. S. Eti
Malatya	Niğde	Seyhan
Ş. Tuğay	R. Gürsoy	A. R. Yüregir
Tokad		Urfa
R. A. Sevengil		E. Tekeli

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı bölümleri arasında (46 500) liralık aktarma yapılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

Devlet Bakanı		
Başbakan	Baş. Yardımcısı	Devlet Bakanı
H. Saka		
Adalet Bakanı	Milli Savunma Bakanı	
Fuad Sirmen	H. Çakar	

İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
M. H. Göle	N. Sadak
Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı
Ş. Adalan	T. Banguoğlu
Bayındırlık Bakanı	Ekonomi Bakanı
Nihat Erim	C. Ekin
Sa. ve So. Y. Bakanı	Gümrük ve Tekel Bakanı
Dr. K. Bayizit	E. Erişirgil
Tarım Bakanı	Ulaştırma Bakanı
Cauid Oral	Güleğ
Ticaret Bakanı	Çalışma Bakanı
C. S. Barlas	T. B. Balta

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Eklenen	Düşülen
9		Basılı kâğıt ve defterler	5 000	
10		Posta, telgraf ve telefon giderleri		
	1	Posta ve telgraf ücretleri	1 500	
	2	Telefon ve başka haberleşme giderleri	10 000	
Bölüm toplamı			11 500	
11		Kira karşılığı	10 000	
15		Hava ve yer taşıtları giderleri		
	1	İşletme		20 000
16		Taşıma giderleri	10 000	
19		Geri verilecek paralar ve bilet satış komisyonu ücreti		26 500
27		Mahkeme giderleri	10 000	
TOPLAM			46 500	46 500

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilâşik cetvelde yazılı bölümleri arasında (25 500) liralık aktarma yapılmıştır.

MADDE 2. — Hükümetin 2 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

CETVEL

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Düşülen	Eklenen
10		Posta, telgraf ve telefon giderleri		
	1	Posta ve telgraf ücreti		1 500
11		Kira karşılığı		10 000
16		Taşıma giderleri		8 000
19		Geri verilecek paralar ve bilet satış komisyon ücreti	25 500	
27		Mahkeme giderleri		6 000
		TOPLAM	25 500	25 500